

materiel are trebuință și de un plan, după care să așeze materialul adunat, tot ast-fel trebuie să facă și compositorul. Materia câștigată prin meditațiune dintr'o temă dată, trebuie să înălțuită după cum se cere să urmeze în compozițiune.

Așezarea sau înălțuirea materiei în ordinea, în care trebuie să urmeze în prelucrarea compozițiunii, se numește *dispozițiunea sau planul compozițiunii*.

Prin meditațiune am scos din unitatea cea închisă a temei o mulțime de cugetări, prin dispozițiune sau planul compozițiunii grupăm aceste cugetări în diferite puncte principale spre a le aduce în cele din urmă la o unitate armonică.

La formarea dispozițiunii sau a planului, întâiul, pas ce trebuie să facem, este **partițiunea** materiei, adică; stabilirea punctelor principale, pe lângă cari apoi trebuie să se grupeze toate cele-l-alte. Punctele principale, stabilite ast-fel, țermuresc înțelesul principal al întregii compozițiuni, făcându-ne să vedem numai de cât acest înțeles.

Observare. Pentru dispozițiunea sau facerea unui plan al compozițiunii nu se pot stabili acei, de cât niște reguli generale, de oare-ce acestea variază de cele mai multe ori după natura subiectului de tractat. Indemânarea în această privință se poate câștiga mai mult prin studierea unor modele bine alese.

Fie-care dintr'aceste puncte principale poate avea și el părțile sale, cari au un înțeles sau conținut mai mic. Acestea se numesc părți secundare și stau în raport de subordinație cu principalele. Aflarea acestor părți secundare se câștigă prin **divisiune**.

Punctele principale trebuiesc înălțuite ast-fel, în cât la prelucrarea compozițiunii să se poată face cu înlesnire trecerea de la unul la altul.

În planul unei compozițiuni complete se pune în cele mai multe cazuri **introducerea și concludiunea**.

a) Introducerea prepară pe cititor pentru tema dată, stimulându-i atențiunea și îndreptând-o spre ideia fundamentală a compozițiunii. (*Pentru începătorii introducerea trebuie să fie cât se poate de scurtă.*)